

يُسْتَجَابُ الدُّعَاءُ فِي أَرْبَعَةِ مَوَاطِنَ: عِنْدَ التِّيَّاءِ الصُّفُوفِ وَعِنْدَ نُزُولِ الْغَيْثِ وَعِنْدَ إِقَامَةِ الصَّلَاةِ وَعِنْدَ رُؤْيَةِ الْكَعْبَةِ.

چهار موقع درهای آسمان را بگشایند و دعاها را مستجاب کنند. هنگام تلاقی صف مبارزان در راه خدا و هنگام نزول باران و هنگام نماز و هنگام دیدار کعبه.

حکمت نامه پیامبراعظمﷺ، ج ۱، ص ۱۸۲

آیت‌الله اعرافی در مراسم آغاز سال تحصیلی حوزه‌های علمیه تبیین کرد

۱۰ نکته راهبردی برای سال تحصیلی جدید حوزه‌های علمیه

ادامه از صفحه اول

راه‌اندازی مجتمع‌های تخصصی و توسعه فعالیت‌های پژوهشی

چهار تا پنج مجتمع تخصصی مهم در عرصه‌هایی همچون رشته‌های علوم اسلامی، پژوهش و مطالعات راهبردی حوزه و موضوعات مرتبط با حوزه معارف دینی راه‌اندازی شده است و دف از ایجاد این مجموعه‌های تخصصی، تقویت فعالیت‌های علمی و پژوهشی، تمرکز بر نیازهای تخصصی حوزه و فراهم کردن زمینه برای تولید دانش و پاسخ‌گویی علمی به مسائل نوپدید است.

راه‌اندازی ستادهای راهبری برای مسائل اجتماعی

حدود ۳۰ ستاد راهبری در حوزه مسائل اجتماعی راه‌اندازی شده است. این ستادها موضوعاتی همچون جمعیت، محیط زیست، حجاب، امر به معروف و دیگر مسائل مهم اجتماعی را دنبال می‌کنند و تلاش دارند با استفاده از ظرفیت علمی و پژوهشی حوزه، برای مسائل و چالش‌های اجتماعی راهکارهای مناسب ارائه دهند. این مجموعه با اهداف تقویت تعامل و همکاری میان حوزه و دستگاه‌های مختلف کشور فعالیت می‌کند.

تأکید بر بهره‌گیری هوشمندانه

از هوش مصنوعی و علوم شناختی

شورای سیاست گذاری فناوری‌های هوشمند و هوش مصنوعی شکل گرفته و حوزه در زمینه بهره‌گیری هوشمندانه از علوم شناختی و فناوری‌های پیشرفته نیز در حال حرکت است. در مواجهه با فناوری‌های جدید، نباید نه منفعل باشیم و نه غافل؛ بلکه باید آگاهانه، هوشمندانه و فعالانه به سمت بهره‌گیری از ظرفیت‌های این علوم و فناوری‌ها حرکت کنیم.

حوزه باید ضمن شناخت دقیق تحولات علمی و فناوری، ظرفیت‌های موجود در این عرصه‌ها را برای تحقق مأموریت‌های علمی، فرهنگی و اجتماعی خود مورد استفاده قرار دهد.

حمایت از پژوهش‌های مورد نیاز حوزه و نظام

یکی از محورهای مهم فعالیت‌های حوزه، حمایت از پژوهش‌هایی است که نیازهای واقعی حوزه و نظام را مورد بررسی قرار می‌دهند. تاکنون تعداد قابل توجهی از طرح‌های مطالعاتی مورد حمایت قرار گرفته و موضوعاتی که دستگاه‌های مختلف نظام در عرصه‌های گوناگون به آن نیاز دارند، در اختیار محققان و پژوهشگران قرار گرفته است تا از منظر علمی و تخصصی مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد. این رویکرد می‌تواند زمینه را برای ارتباط بیشتر میان پژوهش‌های حوزوی و مسائل واقعی جامعه و نظام فراهم کند و به تولید پاسخ‌های علمی و کاربردی برای نیازهای کشور منجر شود.

مرکز اسناد حوزه و روحانیت یکی از مجموعه‌های مهم در زمینه حفظ و ثبت میراث تاریخی حوزه‌های علمیه استو تاکنون حدود یک میلیون و ۵۰۰ هزار سند مربوط به گذشته یکصد ساله حوزه علمیه قم جمع‌آوری شده است که از این میان، حدود ۵۰۰ هزار سند، اسناد مکتوب هستند. این مجموعه عظیم اسناد، بخشی از تاریخ و تحولات حوزه علمیه قم در یکصد سال اخیر را در خود جای داده و می‌تواند به عنوان آینه‌ای از تحولات بزرگ علمی، اجتماعی، فرهنگی و مدیریتی حوزه در این دوره مورد استفاده قرار گیرد.

حفظ، ساماندهی و بهره‌برداری علمی از این اسناد، اهمیت فراوانی در شناخت تاریخ معاصر حوزه‌های علمیه دارد و می‌تواند زمینه انجام پژوهش‌های دقیق‌تر درباره پیشینه، تحولات و نقش حوزه در تحولات یکصد سال اخیر را فراهم کند.

فعال شدن مرکز راهبری جذب و پذیرش

یکی از محورهای مهم، توجه جدی به مسئله جذب و پذیرش است که بر همین اساس، «مرکز راهبری جذب و پذیرش» فعال شده است. با توجه به جایگاه و اهمیت موضوع جذب و پذیرش، مرکز راهبری جذب و پذیرش فعال شده است تا این مسئله با نگاه دقیق‌تر و رویکردی منسجم‌تر دنبال شود. تقویت فرآیند جذب و پذیرش، از موضوعات مهم و اساسی در مسیر آینده حوزه‌های علمیه است و باید با برنامه‌ریزی، راهبری و همکاری بخش‌های مختلف حوزه دنبال شود.

مدیران حوزه با تدبیر مناسب، القائنات مغرضانه‌ای را که طلاب جوان را از آینده ناامید می‌کند، خنثی کنند. امروز اسلام و ایران و شیعه در جهان از عزّت و حرمتی برخوردار است که هرگز درگذشته دارا نبوده است. طلبه جوان با این احساس درس بخواند و رشد کند.

پیام به همایش بین‌المللی یکصدمین سالگشت بازتأسیس حوزهی علمیه قم

توسعه فعالیت‌های تخصصی در حوزه دین و فضای مجازی

«مرکز تخصصی دین و فضای مجازی» از جمله مجموعه‌هایی است که در راستای پاسخ‌گویی به نیازهای جدید و تحولات عرصه ارتباطات و فضای مجازی فعالیت می‌کند. توجه به فضای مجازی و ظرفیت‌های آن، از نیازهای جدی امروز است و حوزه باید بتواند در این عرصه نیز حضور مؤثر، علمی و هدمفند داشته باشد.

استمرار همایش‌های علمی و هویتی حوزه و روحانیت

در دبیرخانه دائمی همایش‌های حوزه و روحانیت تا کنون برنامه‌ها و همایش‌های متعددی برگزار شده و این مسیر همچنان ادامه دارد. برگزاری کنگره حضرت آیت‌الله نائینی (رحمته‌الله علیه)، سلسله همایش‌های «هویت‌بخش حوزه علمیه» نیز از دیگر برنامه‌های علمی و پژوهشی است که با هدف تقویت هویت علمی، تاریخی و اجتماعی حوزه و روحانیت دنبال می‌شود. این مجموعه فعالیت‌ها، بخشی از برنامه‌های علمی و پژوهشی حوزه برای بازخوانی میراث علمی و هویتی حوزه و استفاده از ظرفیت‌های آن برای پاسخ‌گویی به نیازهای روز است.

آغاز فعالیت دفتر فلسفه‌های مضاف و نظامات اجتماعی

علاوه بر فعالیت‌های «دفتر فقه معاصر»، امسال «دفتر فلسفه‌های مضاف و نظامات اجتماعی» نیز آغاز به کار کرده است. فلسفه‌های مضاف و نظامات اجتماعی از عرصه‌هایی است که باید با رویکرد علمی و تخصصی مورد توجه قرار گیرد و ظرفیت‌های حوزه در این زمینه توسعه پیدا کند. اساتید و صاحب‌نظران حوزه در این زمینه توضیحات بیشتری ارائه خواهند کرد و امید است فعالیت‌های این دفتر بتواند به تقویت بنیان‌های علمی و فکری حوزه در عرصه نظامات اجتماعی اسلام کمک کند.

تقویت پایه‌های ادبیات عرب با تدوین و ارائه آثار آموزشی

در این راستا، کتاب و مجموعه آموزشی جدیدی در حوزه ادبیات عرب آغاز شده است تا پایه‌های ادبی طلاب تقویت شود.

تسلط بر ادبیات عرب، یکی از پایه‌های مهم فراگیری متون دینی و علمی حوزه است و تقویت این بخش می‌تواند در ارتقای سطح علمی طلاب و بهره‌گیری بهتر آنان از منابع علمی و متون دینی مؤثر باشد. مجموعه‌ای از عناوین و اقدامات در این زمینه تهیه شده است که بخشی از آنها در این مراسم ارائه شد و سایر موارد نیز در قالب گزارش‌های تکمیلی منتشر خواهد شد. این اقدامات و برنامه‌ها در حوزه‌های مختلف علمی، آموزشی، پژوهشی، تبلیغی و اجتماعی دنبال می‌شود و هدف از اجرای آنها، تقویت ظرفیت‌های حوزه و حرکت در مسیر تحقق رسالت‌های آن است.

تمامی این اقدامات نیازمند همکاری و همراهی اساتید، نهادها، مدارس و طلاب جوان و عزیز است. اگر قرار است حوزه علمیه در همه این عرصه‌ها پیشرفت کند و بتواند رسالت‌های خود را به شکل مطلوب محقق سازد، باید ظرفیت‌های مختلف حوزه در کنار یکدیگر قرار گرفته و از توان علمی، آموزشی و اجرایی همه بخش‌ها استفاده شود. حرکت رو به جلو در حوزه، نیازمند یک همکاری و هم‌افزایی گسترده است و هر یک از اساتید، مدارس، نهادها و طلاب می‌توانند در تحقق این مسیر نقش‌آفرین باشند.

تشریح فعالیت‌های قرارگاه «بلاغ‌مبین» در ماه‌های اخیر

این قرارگاه، به‌ویژه در هفت ماه گذشته، فعالیت‌های گسترده‌ای داشته است. در این مدت، دوستان و همکاران ما به‌صورت شبانه‌روزی در کنار ملت مبعوث شده، مبلغان، علما و روحانیت حضور داشتند و برای انجام وظایف و مسئولیت‌های خود حرکت کردند.

علما و روحانیت در کنار انقلاب اسلامی، نظام و رهبری حضور داشته‌اند و مجموعه‌های حوزوی نیز تلاش کرده‌اند در شرایط مختلف، وظایف و مسئولیت‌های خود را به انجام برسانند. گزارش فعالیت‌های قرارگاه بلاغ‌مبین نیز حاوی مجموعه‌ای از اقدامات و برنامه‌هایی است که در این مدت انجام شده و بخشی از این فعالیت‌ها در گزارش مربوط به قرارگاه ارائه خواهد شد.

بهره‌گیری از ظرفیت‌های حوزه برای تحقق رسالت‌های حوزوی

حوزه علمیه برای تحقق رسالت‌های خود باید در عرصه‌های مختلف علمی، آموزشی، پژوهشی، تبلیغی، اجتماعی و فرهنگی

- سال بیست و پنجم
- شماره ۸۹۴
- دوشنبه ۱۶ شهریور ۱۴۰۵
- ۲۰ صفحه • ۵۰۰۰ تومان

- صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه - مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه: رضا رستمی - سردبیر: رمضانعلی عزیزی • با همکاری هیأت تحریریه - تلفن: ۳۲۹۰۰۵۳۸ • نمابر: ۳۲۹۰۱۵۲۳ - صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱ - نشانی: قم، بلوار جمهوری اسلامی، کوچه ۲، پلاک ۱۵ - پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir - پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir - کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: صمیم (۴۰۱)
--

ای قصه بهشت ز کویت حکایتی شرح نعیم خلد ز وصلت روایتی علم وسیع خضر ز بحرت علامتی آب حیات معرفت را کنایتی انفاص عیسی از نفست بود شمه‌ای تعمیر عمر نوح، تو را بود آیتی کی عطرسای مجلس روحانیان شدی گل را اگر نه بوی تو کردی رعایتی هر پاره از دل و از غصه قصه‌ای هر سطری از خصال تو وز رحمت آیتی تا چند ای امام بسوزیم در فراق آخر زمان هجر شما را نهایتی در آرزوی خاک درش سوختیم ما یادآور ای صبا که نکردی حمایتی ای فیض عمر رفت و ندیدی امام را صد مایه داشتی و نکردی کفایتی

پنجم: تقویت جایگاه مرجعیت و ولایت فقیه

مرجعیت به‌عنوان نهاد اصیل حوزه باید مورد توجه و تقویت قرار گیرد و به‌ویژه در آغاز زعامت رهبر معظم انقلاب این خط استوار حوزه باید با قوت ادامه پیدا کند. ما در کنار بزرگان حوزه قرار داریم و ولایت فقیه، مشعل راهنمای ماست. این خط روشن حوزه‌های علمیه است و باید با قوت و استواری دنبال شود.

ششم: آشنایی با اندیشه‌امامین انقلاب اسلامی و بزرگان

آشنایی با اندیشه امام راحل و بزرگان انقلاب، به‌ویژه امامین انقلاب، باید از خطوط اصلی فعالیت‌های حوزه‌های علمیه باشد. اندیشه امام راحل و امام شهید ما باید در حوزه مورد توجه جدی قرار گیرد و نسل جدید طلاب و روحانیون با مبانی فکری، اندیشه سیاسی، اجتماعی و دینی امام و رهبران انقلاب اسلامی به‌صورت عمیق و مستمر آشنا شوند.

هفتم: جهاد تبیین؛ وظیفه شبانه‌روزی حوزه‌های علمیه

جهاد تبیین و روایت صحیح از عظمت انقلاب اسلامی در ایران و جهان، وظیفه شبانه‌روزی همه ماست. حوزه‌های علمیه باید در عرصه تبیین، روشنگری و پاسخ‌گویی به شبهات فعال باشند و با بهره‌گیری از ظرفیت علمی، فکری و تبلیغی خود، روایت صحیح و مستند از انقلاب اسلامی و تحولات کشور ارائه کنند.

هشتم: قدرت علمی و فقهی؛ محور اصلی حوزه

«کار اصلی حوزه، قدرت علمی و فقهی و فکری آن است» و قدرت علمی حوزه یکی از اصول اساسی و غیرقابل اغماض است. ما در طول تاریخ، میراثی عظیم و ارزشمند در عرصه‌های فکری، کلامی، حدیثی، تفسیری، فقهی و دیگر علوم اسلامی داشته‌ایم و این بنیه عمیق علمی باید حفظ و تقویت شود. حوزه باید در کنار حفظ میراث ارزشمند علمی خود، زمینه رشد و بالندگی بیشتر علوم اسلامی را فراهم کند و اجازه ندهد بنیه علمی و فکری حوزه دچار ضعف یا آسیب شود. در کنار قدرت علمی و فقهی، باید قدرت روحی، معنوی و اخلاقی طلاب و حوزویان نیز تقویت شود و این دو بال، یعنی توان علمی و توان معنوی و اخلاقی، باید همزمان مورد توجه قرار گیرد.

نهم: ضرورت ارتباط مستمر حوزه با مردم و نسل جوان

ارتباط با مردم، جوانان، دانش‌آموزان، دانشجویان، دانشگاهیان و همه طبقات جامعه باید از برنامه‌های اصلی حوزه‌های علمیه باشد. حوزه نمی‌تواند نسبت به جامعه، مسائل نسل جوان و تحولات فکری و فرهنگی کشور بی‌تفاوت باشد. روحانیون و طلاب باید در میان مردم حضور داشته باشند و ارتباط خود را با نسل‌های مختلف، به‌ویژه جوانان و دانش‌آموزان و دانشجویان، تقویت کنند.

حوزه باید در عرصه‌های علمی، فرهنگی، اجتماعی، تبلیغی و تربیتی، حوزه‌ای پیشرو، سرآمد، پویا و پاسخ‌گو باشد.

دهم: استفاده از فناوری‌های نوین با حفظ مبانی

اجتهادی

باید از همه روش‌ها و فناوری‌های پیشرفته برای پیشبرد حوزه و دین استفاده کنیم. البته استفاده از ابزارهای جدید باید با حفظ مبانی درست اجتهادی و روش‌های عمیق و ریشه‌دار سنت حوزه همراه باشد. حوزه باید ضمن پایبندی به مبانی اصیل علمی، فقهی و اجتهادی خود، از ظرفیت فناوری‌های نوین برای توسعه آموزش، پژوهش، تبلیغ، ارتباط با جامعه و انتقال معارف دینی بهره ببرد.

ان‌شاءالله حوزه‌های علمیه با انسجام، بصیرت و روح انقلابی و با تکیه بر مبانی اصیل خود و در امتداد راه مرجعیت و ولایت، مسیر خود را با قوت ادامه خواهد داد.